

Izglītības kvalitātes valsts dienests

Zigfrīda Annas Meierovica bulvāris 14, Rīga, LV - 1050, tālr. 67222504, fakss 67228573
e-pasts ikvd@ikvd.gov.lv, www.ikvd.gov.lv

Rīgā 08.03.2018. Nr.1-19.2/515

Pašvaldību izglītības pārvaldēm un izglītības speciālistiem pēc pievienotā saraksta

Par izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanu

Izglītības kvalitātes valsts dienests (turpmāk – kvalitātes dienests), veicot vispārējās izglītības kvalitātes novērtēšanu un izglītības procesa uzraudzību, ir konstatējis, ka joprojām vispārējās izglītības iestāžu darbībā pastāv atšķirīga izpratne un prakse izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanā.

Lai gan izglītības iestāde ir patstāvīga savā darbībā¹ un izglītības iestāžu pedagogi ir atbildīgi par savu darbu, tā metodēm, paņēmieniem un rezultātiem² un ir tiesīgi noteikt mācību sasniegumu vērtēšanas formas, metodiskos paņēmienus, pārbaudījumu apjomu, skaitu, izpildes laiku un vērtēšanas kritērijus, ievērojot attiecīgā mācību priekšmeta saturu un izglītības iestādē īstenoto izglītības programmu³, tomēr, lai sniegtu atbalstu izglītības iestādēm un pedagogiem, kā arī veicinātu vienotu izpratni, kvalitātes dienests ir apkopojis problēmjautājumus un aicina ņemt vērā šādus ieteikumus izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanā:

- 1) izglītības iestādes izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kārtības (turpmāk – vērtēšanas kārtība) izstrādē jāievēro Ministru kabineta 2009.gada 3.februāra noteikumu Nr.108 „Normatīvo aktu projektu sagatavošanas noteikumi” 7.nodaļā Ministru kabineta, valsts pārvaldes iestāžu un atvasināto publisko personu iekšējo normatīvo aktu projektiem piemērojamās prasības, tostarp vērtēšanas kārtība nevar būt pretrunā ar ārējos un iekšējos normatīvajos aktos noteikto regulējumu, tajā nav jādublē, piemēram, valsts izglītības standartos ietvertie vērtēšanas pamatprincipi, mācību sasniegumu vērtēšanas formas un paņēmieni;
- 2) vērtēšanas kārtībā ietvertās prasības jāievēro visiem izglītības iestādes pedagogiem un izglītojamiem, piemēram, minimālo vērtējumu skaitu 10 ballu skalā semestra vērtējuma iegūšanai mācību priekšmetā;
- 3) izglītības iestādē jānosaka vienoti nosacījumi un termiņi izglītojamo mācību sasniegumu fiksēšanai;
- 4) zinātniski pētnieciskā darba izstrādē jāievēro brīvprātīguma princips (izņemot gadījumu, ja licencētajā izglītības programmā ir paredzēts apgūt attiecīgo mācību priekšmetu) un zinātniski pētnieciskais darbs nevar būt par iemeslu izglītojamā nepārceļšanai nākamajā klasē vai atbilstīga izglītības ieguves apliecinoša dokumenta neizsniegšanai;

¹ Izglītības likuma 28.pants.

² Izglītības likuma 51.panta otrā daļā.

³ Ministru kabineta 2014.gada 12.augusta noteikumu Nr.468 „Noteikumi par valsts pamatzglītības standartu, pamatzglītības mācību priekšmetu standartiem un pamatzglītības programmu paraugiem” 29.punkts un Ministru kabineta 2013.gada 21.maija noteikumu Nr.281 „Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem” 28.punkts.

- 5) izglītības iestādē jānosaka apzīmējuma „nav vērtējuma” jeb „n/v” (turpmāk – „n/v”) lietošanas gadījumi;
- 6) „n/v” nedrīkst piešķirt vērtību, tas nedrīkst ietekmēt izglītojamā vērtējumu mācību priekšmetā, piemēram, izliekot semestra vērtējumu mācību priekšmetā, „n/v” nedrīkst ņemt vērā, summējot izglītojamā mācību priekšmetā iegūtos vērtējumus un iegūto summu dalot ar izglītojamā semestrī kārtoto pārbaudes darbu skaitu, vai, piemēram, piešķir „n/v” vērtību gadījumā, ja izglītojamais izglītības iestādes noteiktajā termiņā tā vietā neiegūst vērtējumu;
- 7) izglītojamā mācību stundu kavējumi nedrīkst ietekmēt vērtējumu mācību priekšmetā;
- 8) pedagogam skolvadības sistēmā „E-klase” vai mācību sociālajā tīklā „Mykoob” vienlaicīgi jāfiksē gan izglītojamā mācību priekšmeta stundas kavējums („n”), gan obligāti veicamā pārbaudes darba neizpilde („n/v”);
- 9) visos pārbaudes darbos, kas tiek vērtēti ar atzīmi, izglītojamam jānodod iespēja saņemt maksimālo vērtējumu 10 ballu skalā;
- 10) visiem pārbaudes darbiem jābūt noteiktiem skaidriem un nepārprotamiem vērtēšanas kritērijiem, piemēram, par katru uzdevumu maksimāli iegūstamo punktu skaitam, par katru atbildi piešķiramo punktu skaitam, kā arī kopējam punktu skaitam atbilstošam vērtējumam;
- 11) izglītojamam jāzina un jāizprot vērtēšanas kritēriji, savukārt pedagogam jāspēj tie izskaidrot un pamatot;
- 12) pedagogs nevar bez pamatojuma atteikt pilngadīgam izglītojamam vai viņa likumiskam pārstāvim izsniegt novērtētu izglītojamā pārbaudes darbu, bet var ierobežot laiku tā izsniegšanai (kopēšanai, fotografēšanai), piemēram, uz laiku, iekams nav novērtēti visu pārējo izglītojamo pārbaudes darbi;
- 13) izglītības iestādē jānosaka vienots termiņš novērtētu izglītojamā pārbaudes darbu uzglabāšanai, piemēram, pedagogs novērtētos izglītojamā pārbaudes darbus uzglabā līdz nākamā mācību gada sākumam;
- 14) izglītības iestādei jānosaka gadījumi un nosacījumi, kādos ir pieļaujama izglītojamā atbrīvošana no atsevišķu pārbaudes darbu izpildes, piemēram, izglītojamā ilgstošas slimības gadījumā vai sakarā ar izglītojamā piedalīšanos mācību priekšmetu olimpiādēs, konkursos, skatēs, sporta sacensībās;
- 15) izglītības iestādē jānosaka veids, kādā izglītojamais, kurš atbrīvots no atsevišķu pārbaudes darbu izpildes, iegūst semestra vērtējumu mācību priekšmetā, piemēram, pedagogs pēc saskaņošanas ar izglītības iestādes direktora vietnieku izglītības jomā no atsevišķu pārbaudes darbu izpildes atbrīvotam izglītojamam izstrādā vienu semestra noslēguma pārbaudes darbu par visām konkrētajā semestrī apgūtajām tēmām un izglītojamā tajā iegūtais vērtējums ir uzskatāms par semestra vērtējumu attiecīgajā mācību priekšmetā;
- 16) izglītības iestādē jānosaka minimālais vērtējumu skaits mācību priekšmetā semestra vērtējuma iegūšanai, savukārt pedagogam – konkrēti pārbaudes darbi, kuri izglītojamam jānokārto, lai varētu izlikt semestra vērtējumu mācību priekšmetā;
- 17) pedagogs nevar nedz samazināt, nedz izlikt vērtējumu pārbaudes darbā izglītojamam viņa neapmierinošas uzvedības, nesalasāma rokraksta, neatļautu palīgīdzekļu izmantošanas vai cilvēka cieņu aizskarošu piezīmju u.tml. gadījumos (jālieto apzīmējums „n/v”);
- 18) izglītības iestāde nevar liegt izglītojamam uzlabot jebkādu iegūto vērtējumu mācību priekšmetā, bet var noteikt mācību sasniegumu uzlabošanas procesu, piemēram, noteikt mācību sasniegumu uzlabošanas reižu skaitu un termiņu, vienlaikus, nenosakot izglītojamam obligātu pienākumu pirms tam apmeklēt mācību priekšmetu konsultācijas, izpildīt mājas darbus vai veikt citas pedagoga papildus noteiktās prasības;
- 19) izliekot semestra vērtējumu mācību priekšmetā pamatizglītības pakāpē, pedagogam jāņem vērā tikai izglītojamā uzlabotie vērtējumi konkrētajos pārbaudes darbos, izņemot gadījumus, ja uzlabotie vērtējumi ir zemāki par sākotnējo vērtējumu;
- 20) izglītības iestādē jānosaka vienoti nosacījumi un kritēriji izglītojamo semestra un gada vērtējuma izlikšanai mācību priekšmetā, piemēram, jānosaka semestra vidējā vērtējuma noapaļošanas principi;

21) izglītojamā mājas un patstāvīgo darbu neizpilde nevar ietekmēt semestra vai gada vērtējumu mācību priekšmetā vienas balles robežās, bet var tikt ņemta vērā vērtējuma izšķiršanās gadījumā.

Lūdzam pašvaldību izglītības pārvaldes un izglītības speciālistus informēt par šīs vēstules saturu izglītības iestādes, aicinot ņemt vērā tajā norādīto informāciju turpmākajā darbībā, kā arī neskaidrību gadījumā sazināties ar kvalitātes dienesta Uzraudzības departamentu.

Vadītāja

I.Juhņēviča

*Platonovs 67507837
maksims.platonovs@ikvd.gov.lv*

*Studente 67507836
aija.studente@ikvd.gov.lv*